

TUETUN ASUMISEN KRITEERIT

Tuetun asumisen palvelun kriteerit on laadittu yhteistyössä Tampereen kaupungin avo- ja asumispalveluiden psykososiaalisen tuen palvelulinjan ja asumisen asiakasohjausyksikön kanssa. Kriteerit on tarkoitettu tukemaan palveluun ohjautumisprosessiin osallistuvien ammattihenkilöiden työtä. Kaikessa päätöksenteossa ja palveluun ohjaamisessa huomioidaan lainsäädäntö sekä asiakkaiden yksilölliset tarpeet. Kriteerit eivät poista ohjausprosessin yksilökohtaista harkintaa. Kriteerit ohjaavat toimintaa kuntalaisten yhdenvertaisten palveluiden saamiseen Tampereen kaupungin ja Oriveden kaupungin yhteistoiminta-alueella.

Tällä hetkellä tuetun asumisen palvelu on kilpailutettu ja palveluita tuottaa 16 palveluntuottajaa.

Lainsäädäntö taustalla

Sosiaalihuoltolaki 8 §, 11 § ja 21 §

Tuettua asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat tukea itsenäiseen asumiseen tai itsenäiseen asumiseen siirtymisessä. Tuetulla asumisella tarkoitetaan asumisen tukemista sosiaaliohjauksella ja muilla sosiaalipalveluilla (SHL 21 § 2 mom.).

Tampereen kaupungin sosiaalihuoltolain mukainen tuettu asuminen on jaettu tukiasumiseen, jossa asutaan palveluntuottajan asunnossa sekä tuettuun asumiseen asiakkaan omassa kodissa.

Tuetun asumisen kohderyhmä

Tuetun asumisen palvelun kohderyhmänä on 18 vuotta täyttänyt yksinasuva tai perheellinen, joka tarvitsee tukea, ohjausta ja neuvontaa asumisessa, arjen hallinnassa ja sosiaaliseen ympäristöön ja hoitoon kiinnittymisessä.

Tuen tarve voi liittyä päihteidenkäytöstä ja/tai mielenterveyden häiriöistä, lastensuojeluhistoriasta tai neuropsykiatrisista ongelmista johtuvista arjen hallinnan ongelmista.

Tuetun asumisen palvelun sisältö

Tuetun asumisen työntekijä tukee ja ohjaa asiakasta arkielämän asioiden itsenäisessä hoitamisessa. Näitä ovat esimerkiksi vuokranmaksaminen, muiden laskuasioiden hoitaminen, asunnon kunnossapitäminen, asumisen sääntöjen noudattaminen, etuuksien hakeminen, virastossa asioiminen, ruuanlaittaminen ja hygieniasta huolehtiminen. Palvelu ei sisällä säännöllisiä, pitkäaikaisia kodinhoidollisia eikä hoiva- ja huolenpitopalveluita. Palvelu ei myöskään korvaa perhetyötä tai lastensuojelun tukitoimia.

Palveluntuottaja osallistuu asiakkaan kanssa hoitoneuvotteluihin psykiatrisen hoidon, päihdehoidon tai muun hoitotahon kanssa. Lisäksi asiakasta kannustetaan laajentamaan

sosiaalista verkostoaan ja hakeutumaan kodin ulkopuoliseen itsenäiseen toimintaan esimerkiksi kolmannen sektorin toimintaan.

Tuetun asumisen palvelua annetaan henkilön omaan kotiin. Mikäli tuettu asuminen toteutuu palvelutuntuottajalta välivuokratusta asunnossa, asiakkaan on mahdollista jäädä asuntoon tuen tarpeen päättyessä. Mikäli tuen tarpeen päättyessä asumista ei ole mahdollista jatkaa, palvelutuottaja sitoutuu auttamaan asiakasta etsimään uuden vuokra-asunnon.

Palveluun ohjautuminen:

Sosiaalihuollon palveluissa erityistä tukea tarvitseville asiakkaille on nimetty omatyöntekijä. Asiakkaan omatyöntekijä tai hoitava taho, esimerkiksi psykiatrian tai päihdehuollon taho, tekee palvelupyynnön tuetun asumisen palvelusta asumisen asiakasohjausyksikköön. Palvelupyyntö tehdään ensisijaisesti Effica-tietojärjestelmään. Jos palvelupyyntö tehdään erillisellä palvelupyyntölomakkeella, niin se lähetetään pdf-muodossa salatun sähköpostin liitteenä asumisen asiakasohjausyksikön yhteissähköposteihin.

Asiakasohjaus käsittelee palvelupyynnön ja pyytää tarvittaessa lisätietoja asiakkaan tilanteesta sekä arvioi palvelun tarvetta yhdessä lähettävän tahon kanssa. Mikäli päädytään tuetun asumisen palvelun järjestämiseen, niin asiakasohjaus osoittaa palveluntuottajan. Asiakkaan asioista vastaava sosiaalityöntekijä tekee viranomaispäätöksen tuetun asumisen palvelusta. Mikäli omatyöntekijää ei ole, päätös tehdään asiakasohjauksessa.

Palvelupyynnön lähettäjätaho/asioista vastaava omatyöntekijä järjestää ennen tuetun asumisen palvelun aloittamista aloituspalaverin, johon osallistuvat asiakas, palvelutuottajan edustaja ja palvelua hakenut työntekijä/sosiaalityöntekijä. Aloituspalaverissa määritellään tavoitteet palvelulle ja käydään läpi tuetun asumisen palvelun määräaikaaisuutta ja tapaamistiheyttä koskevat asiat.

Tuetun asumisen palvelun myöntämisen kriteerit

Tuetun asumisen palvelun keskiössä ovat itsenäisen asumisen edellyttämät taidot ja arjen hallinnan tukeminen. Tuetun asumisen palvelulla ei voi paikata päihdehoidon palveluita, psykiatriasta tai somaattista hoitoa. Palvelulla voidaan tukea hoidon toteutumista ja hoitokontaktiin hakeutumista.

Ennen tuetun asumisen hakemista ohjaavan tahon tulee kartoittaa palvelujärjestelmän muut keinot auttaa asiakasta. Näitä ovat sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelut, kotihoidon palvelut, terveydenhuollon ja päihdehoidon palvelut, vertaistukitoiminta, osallisuutta vahvistava tai muu kolmannen sektorin toiminta sekä muut erityispalvelut. Mikäli tarkoituksenmukaista ja riittävää palvelua ei ole järjestettävissä muulla tavoin, voidaan harkita asumisen tueksi tuetun asumisen palvelua.

Tuetun asumisen palvelu on luonteeltaan määräaikaista, sen jatkamisen perusteita on arvioitava säännöllisin väliajoin ja arviossa on osoitettava tuella saavutettu hyöty.

Määräaikaisuus tarkoittaa 6 – 24 kuukautta. Erityisistä syistä tukiaika voi olla kahta vuotta pidempikin. Tuki päättyy, kun asiakkaan tuen tarve päättyy. Päätymisen syinä voivat olla myös palveluun sitoutumattomuus, asunnon menettäminen tai siirtyminen vahvemman tuen palveluun kuten tukiasumiseen. Tuetun asumisen palvelu voidaan aloittaa lyhyellä määräaikaisella koejaksolla, jonka aikana arvioidaan tarkemmin tuen tarvetta ja asiakkaan kiinnittymistä tuen vastaanottamiseen.

Palvelupyyntö laaditaan yhdessä asiakkaan kanssa. Mikäli palvelu myönnetään, niin asiakas sitoutuu palvelun aloittamiseen sekä on tietoinen palvelun sisällöstä ja sen määräaikaisesta ja tavoitteellisesta luonteesta. Tuki on määritelty kolmeen tasoon: kevyt tuki (1-2 käyntiä/kk), perustuki (8-15 h/kk) ja vahva tuki (yli 16 h/kk), jonka asiakasohjaus ja palveluntuottajat sopivat keskenään huomioiden asiakkaan tarpeet.

Tuetun asumisen palvelupyyntöjä käsiteltäessä erityisesti huomioidaan:

- määräaikainen ja tavoitteellinen tuki nähdään riittäväksi asiakkaan tilanteen auttamiseksi
- asunnottomuuden estäminen (vuokranmaksun varmistaminen, häiriötön asuminen, asunnon kunnossapitäminen)
- tuella ennaltaehkäistään raskaampiin palveluihin siirtymistä
- tuetaan raskaammista asumispalveluista siirtymistä kevyemmän tuen tai itsenäisen asumisen piiriin
- tuetaan nuorten itsenäiseen asumiseen siirtymistä